



بنیاد مطالعات اسلامی ابن سینا



پوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی

ایران‌شناسی

دوره ایران‌شناسی برای استادان شرق‌شناس روسی

دهم تا بیستم مهر ماه هزار و سیصد و نود و هشت

تهران - ایران

پوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی



بنیاد مطالعات اسلامی ابن سینا



پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی

برنامه دوره ایران شناسی برای استادان شرق شناس روسی

چهارشنبه ۹۸/۷/۱۰	ثبت نام و افتتاحیه (۹:۳۰-۱۰:۳۰)	بازدید از موزه ملک (۱۱-۱۷)	نمایش فیلم در بنیاد فارابی (۱۹-۲۱)
پنجشنبه ۹۸/۷/۱۱	تهران گردی	نشست با اعضای هیات مدیره انجمن ایرانی زبان و ادبیات روسی و انجمن ایران شناسی (۱۴-۱۶)	نمایش فیلم در بنیاد فارابی (۱۹-۲۱)
جمعه ۹۸/۷/۱۲	بازدید از موزه سینما (۱۴-۱۵)	ژانر و سبک در سینمای ایران استاد پرویز جاهد (۱۵-۱۸)	نمایش فیلم در موزه سینما (۱۹-۲۱)
ساعت	۹:۳۰-۱۲:۳۰	۱۴-۱۷	
شنبه ۹۸/۷/۱۳	ادبیات عرفانی دکتر تقی پورنامداریان	تصوف و آیین فرافرقه‌ای (شیوه صوفیه در نفی فرقه‌بازی‌ها) استاد اکبر ثبوت	
یکشنبه ۹۸/۷/۱۴	دیدار با اعضای هیأت علمی پژوهشگاه	آشنایی غربیان با فلسفه‌های ایرانی اسلامی (از قرن ۱۲ تا ۲۰) دکتر کریم مجتهدی	کارگاه خوشنویسی استاد اسرافیل شیرچی (۱۷:۳۰-۱۹:۳۰)
دوشنبه ۹۸/۷/۱۵	درآمدی بر هنر اسلامی (خیال در فلسفه اسلامی) دکتر امیر مازیار	معماری ایران (میدان نقش جهان اصفهان) مهندس نوایی مهندس ریحانه خاقان پور	
سه شنبه ۹۸/۷/۱۶	جریان‌شناسی مطالعات قرآنی دکتر احمد پاکتنچی	جریان‌شناسی مطالعات قرآنی دکتر احمد پاکتنچی	
چهارشنبه ۹۸/۷/۱۷	تفکر فلسفی در ایران معاصر دکتر علی اصغر مصلح	تفکر فلسفی در ایران معاصر دکتر علی اصغر مصلح	
پنجشنبه ۹۸/۷/۱۸	جریان‌شناسی ادبیات داستانی ایران استاد حسن میرعابدینی دکتر آبتین گلکار	بررسی تطبیقی ادبیات فارسی و روسی دکتر کریمی مطهر	
جمعه ۹۸/۷/۱۹	بازار تجریش	موسیقی ایرانی - دکتر صدری (بازدید از موزه موسیقی)	
شنبه ۹۸/۷/۲۰	شعر معاصر ایران دکتر تقی پورنامداریان	ساختار منطقی فلسفه‌های اشراقی دکتر سیده زهرا مبلغ	اختتامیه (۱۷:۳۰-۱۹)

ایران‌شناسی

تشکر ویژه از

دکتر حسینعلی قبادی

رئیس پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی

دکتر حمید هادوی

رئیس بنیاد مطالعات اسلامی ابن سینا

مجید ابوالحسنی

معاون آموزشی بنیاد مطالعات اسلامی ابن سینا

دکتر مهدی محمد بیگی

دبیر انجمن ایرانی زبان و ادبیات روسی

نوشاد رکنی

رئیس اداره اطلاعات فرهنگی و حفاظت فنی

موزه ملی ملک

علیرضا تابش

رئیس بنیاد سینمایی فارابی

مهران عباسی انارکی

رئیس موزه سینمای ایران

دکتر سعید اسدی

مدیر تئاتر شهر

دکتر مهرداد قیومی بیدهندی

استاد اسرافیل شیرچی

یوگنیا نیکی تن کو

و کلیه کسانی که در برگزاری

این دوره همراهی کردند

دبیر علمی

دکتر شکوه حسینی

تصویربردار

محسن باباخانی

طراح و گرافیست

ملیحه حسینی

کارشناس

محسن رادفر

معرفی دوره

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی در راستای فعالیت‌های بین‌المللی خود در زمینه معرفی همه‌جانبه ابعاد فرهنگی ایران، اقدام به برگزاری دوره ایران‌شناسی برای تعدادی از استادان شرق‌شناس روسی از دانشگاه‌های مختلف این کشور نمود.

در این اقدام که به همت دفتر همکاری‌های علمی بین‌المللی و با همکاری بنیاد مطالعات اسلامی ابن‌سینا برگزار شد، توجه به روح فرهنگ ایرانی و شناساندن ابعاد و ویژگی‌های مختلف این فرهنگ که آن را از دیگر بخش‌های فرهنگ و تمدن اسلامی متمایز می‌سازد، در اولویت برنامه‌ریزی قرار داشت. در این دوره که به شکلی تخصصی لایه‌ها و ابعاد مختلف فرهنگ ایرانی را از نگاه مخاطب غیرایرانی مورد هدف قرار داده بود، استادان صاحب‌نام و صاحب تألیف از داخل و خارج از پژوهشگاه دعوت به همکاری شدند. استادان برجسته این دوره عبارت بودند از: دکتر کریم مجتهدی، دکتر تقی پورنامداریان، استاد علی‌اکبر ثبوت، استاد حسن میرعابدینی، دکتر احمد پاکتچی، دکتر علی‌اصغر مصلح، مهندس کامبیز نوایی، دکتر زهرا مبلغ، دکتر پرویز جاهد، دکتر جان‌اله کریمی مطهر، دکتر امیر مازیار، دکتر احمد صدری، دکتر آبتین گلگار و استاد اسرافیل شیرچی که درس‌گفتارها و کارگاه‌هایی در زمینه عرفان و ادبیات عرفانی، ادبیات داستانی و شعر معاصر ایران، فلسفه هنر و زیبایی‌شناسی، فلسفه اشراق، معماری اسلامی، ادبیات تطبیقی، مطالعات قرآنی، اندیشه معاصر در ایران، موسیقی، سینما و خوشنویسی ارائه دادند. درس‌گفتارهای نظری این دوره عمدتاً در پژوهشگاه علوم انسانی تشکیل شد و کارگاه‌های عملی در بازدید شرکت‌کنندگان از موزه سینمای ایران، کارگاه خوشنویسی استاد اسرافیل شیرچی و موزه موسیقی ایران برگزار گردید.

شرکت‌کنندگان این دوره که خود تخصص‌های متنوعی نظیر ادبیات، فلسفه، تاریخ اسلام، زبان‌شناسی، اقتصاد و روانشناسی داشتند، علاوه بر گذراندن ۶۰ ساعت دروس نظری، از موزه و کتابخانه ملی ملک نیز بازدید کردند. همچنین در هماهنگی با بنیاد سینمایی فارابی، موزه سینمای ایران و موزه موسیقی دیدارهای علمی و مفصلی در خلال برنامه‌ها انجام گرفت تا استادان روسی از نزدیک با وضعیت، سطح و رویکرد برخی نهادهای فرهنگی ایران آشنا شوند. در طول دوره، دو فیلم «باد صبا» و «گاو» در بنیاد سینمایی فارابی و تئاتر «سرزمین پدری» در تئاتر شهر برای شرکت‌کنندگان نمایش داده شد.



بازدیدها

مؤسسه کتابخانه و موزه ملی ملک

شرکت کنندگان از بخش‌های مختلف موزه ملی ملک؛ نظیر: علوم در ایران اسلامی، هنر و زندگی، هزار داستان، تمبر و سکه و نیز سالن کتابخانه دیدن کردند و علاوه بر آشنایی با جلوه‌هایی از فرهنگ و هنر ایرانی، با پدیده منحصر به فرد "وقف" نیز در فرهنگ اسلامی آشنا شدند.



بنیاد سینمایی فارابی

یکی از نهادهایی که همکاری بسیار خوب و مؤثری برای برگزاری این دوره داشت، بنیاد سینمایی فارابی بود که دو بعد از ظهر با نمایش دو فیلم در سالن زنده یاد عباس کیارستمی، پذیرای مهمانان جوان روسی بود. فیلم مستند «باد صبا» (۱۳۴۷) ساخته آلبر لاموریس، فیلمساز فرانسوی، درباره طبیعت و مردم ایران است که ۸۵ درصد آن با امکانات آن روزگار با بالگرد تصویربرداری شده و به روایت باد صبا به اقصای نقاط سرزمین پهناور ایران سرک می‌کشد.

فیلم «گاو» (۱۳۴۸) ساخته مشهور داریوش مهرجویی و نویسندگی مهرجویی و غلامحسین ساعدی، یکی از نمایندگان برجسته موج نو سینمای ایران است. وجه نمادین و سمبولیک، فضای سورئالیستی، ادبیات و سینمای روستایی و ابعاد اجتماعی ایران در دهه پیش از انقلاب، از جمله موضوعاتی بود که در جلسه نقد فیلم پس از نمایش آن و در درس گفتار «ژانر و سبک در سینمای ایران» مورد بررسی قرار گرفت.



بازار قدیم تهران و کاخ موزه گلستان

گشت و گذار در تیمچه‌های بازار تهران و بازدید از موزه گلستان که از کاخ‌های بی‌نظیر به‌جا مانده از دوران قاجار است، یکی دیگر از بازدیدهای مهمانان در روزهای نخست سفر به ایران بود.



موزه ملی سینمای ایران

در روز جمعه ۱۲ مهر ۹۸، شرکت کنندگان به دعوت موزه سینما بازدیدی از این موزه داشتند. ساختمان موزه سینمای ایران واقع در باغ فردوس، به جای مانده از دوران محمدشاه قاجار است و گنجینه ارزشمندی برای معرفی تاریخ سینمای ایران دارد که مهمانان از تالارها، نمایشگاه‌ها و تماشاخانه‌های آن بازدید کردند.





موزه موسیقی ایران

خانه‌ای قدیمی در محله تجریش موزه‌ای است که افزون بر فضایی دل‌پذیر و آرام در قلب یکی از شلوغ‌ترین نقاط شهر تهران، نفیس‌ترین سازها و کمیاب‌ترین نغمه‌ها را در خود جای داده و مکانی بسیار هیجان‌انگیز برای کسانی است که در اندک زمانی سر آشنایی با مقام‌ها و ردیف‌ها و سازهای موسیقی ایرانی دارند.

یکی از هیجان‌انگیزترین بخش‌های موزه، کارگاه سازسازی است که بازدیدکنندگان علاوه بر آشنایی با شیوه ساخت سازهای ایرانی، مجال آن را یافتند تا پنجه‌ای به سازها بزنند و نوای هر سازی را تجربه کنند.





کارگاه خوشنویسی

یکی از هیجان انگیزترین بازدیدها، حضور در کارگاه خوشنویسی استاد اسرافیل شیرچی، شکسته نویس معاصر ایران بود. میهمانان در احاطه تابلوهای خوشنویسی، نمونه ای از میهمان نوازی ایرانی را تجربه کردند. پذیرایی ویژه استاد نامهای شرکت کنندگان به خط خوش فارسی بود که بر کتاب اهدایی وی به ایشان نقش بست.



استاد اسرافیل شیرچی

هنرمند خوشنویس ایرانی - استاد خط شکسته نستعلیق
فارغ التحصیل دانشکده هنرهای زیبا، دانشگاه تهران

آثار خوشنویسی

سیمای رستم در شاهنامه فردوسی، شهریار شهر غزل، شرح مجموعه گل،
تاب شکسته، حلقه عشق، گلبانگ حافظ، آواز شقایق، اسرار ازل خیام، تماشاگاه راز،
گذاران مولانا

Эсрафил Ширчи

Каллиграф

Образование: Выпускник факультета изящных искусств
Тегеранского университета.

Специальность: Шекасте насталик.

Каллиграфические произведения:

Облик Рустама на Шахнамэ Фердоси; Шахрияр шахрэ
газал; Шархэ Маджмуэ гол; Табэ Шекастэ; Халге эшг
(кольцо любви); Голбангэ Хафез; Авазэ шагайег; Асрарэ
азал (Хайам); Тамашагахэ раз; Гозаран (Молана).

درس گفتارها

ژانر و سبک در سینمای ایران

دکتر پرویز جاهد، فیلمساز و منتقد سینما، ابتدا با بیان اینکه سینمای ایران همواره تحت تأثیر ادبیات و سینمای روسیه بوده، به طور مختصر به سابقه مدرسه سینما در ساختمان فعلی موزه سینما و خاطرات خود از این ساختمان و دوره که نخستین آشنایی او با چهره‌های بارز سینمای روسیه بود، اشاره کرد.

وی سپس با تعریف کلیدواژه‌های ژانر و سبک، عناصر مشترکی نظیر: شخصیت و روایت یا جنبه‌های تصویری مانند نور، دکور و صحنه‌پردازی را ویژگی‌های تکرارشونده در ژانرهایی نظیر ملودرام، تراژدی، کمدی، وسترن و موزیکال دانست و به توضیح هر کدام از ژانرها پرداخت و در ادامه به سبک‌های فردی سینماگران مشهور غربی و ایرانی اشاره کرد.

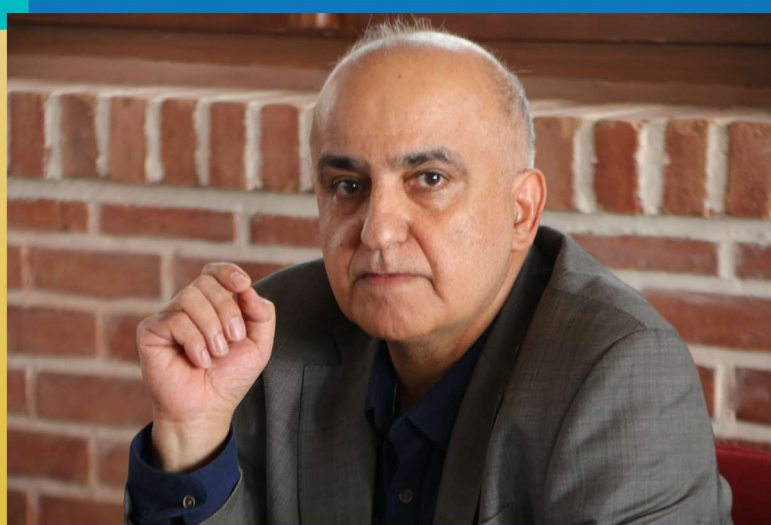
دکتر جاهد با این مقدمه مفصل وارد سینمای ایران شد و بحث خود را با اشاره به نخستین فیلم‌های ایرانی نظیر «دختر لر» و «حاجی آقا آکتور سینما» ادامه داد و تاریخ سینمای ایران را بر مبنای ژانر و سبک، از پیش از انقلاب تا اکنون مرور کرد.





دکتر پرویز جاهد

فیلمساز، عکاس، منتقد سینما
دکتری مطالعات فیلم در دانشگاه سنت اندروز. اسکاتلند
کارگردان و مورخ سینما و پایه گذار فیلم خانه ملی ایران
مهم ترین تألیفات: نوشتن با دوربین، برگزیده صد سال موسیقی فیلم،
دایرکتوری سینمای جهان: سینمای ایران
فیلم‌ها: چکاوک، علفزار، تعزیه به روایت دیگر، سلیمان میناسیان مردی با
دوربین فیلمبرداری، مستند بلند درباره فرخ غفاری، ماریا، مستندی
درباره فعالان ضد جنگ در بریتانیا، فال قهوه (فیلم داستانی کوتاه)،
روز برمی آید



Д-р Парвиз Джахед

Кинематограф, фотограф, кинокритик

Кандидат исследований о кино от Сен-Эндрбского университета

Основные публикации:

Запись с помощью камеры; Альбом кино всего мира: иранское кино (в 2 томах)

Произведения: Певчая птица; Луг; Тазие по иному пересказу; Солеймат Минасян: мужчина с фотоаппаратом; Доброе утро господин Гафари – документальный фильм о Фаррох Гафари (иранский кинематограф и режисер, историк кино и основатель иранского национального кино-дома); Мария – круглосуточный قراول (документальный фильм о британских антивоенных деятелях); гадание на кофейной гуще; Наступает день.



ادبیات عرفانی

دکتر تقی پورنامداریان، استاد ادبیات پژوهشگاه علوم انسانی، درس گفتار خود را با این جمله آغاز کرد که «شاید یکی از علوم یا پدیده‌هایی که بر ذهن ایرانی‌ها تأثیر زیادی داشته همین عرفان و تصوف باشد» وی بحث خود را با تقسیم‌بندی مسلمانان پس از رحلت پیامبر به سه دسته «اهل نقل»، «اهل عقل» و «اهل قلب» در باب باور به متافیزیک ادامه داد و اینکه نخستین بار در جهان اسلام در قرن ششم هجری (۱۲ میلادی) امام محمد غزالی، متکلم اهل نقل و رئیس نظامیه بغداد در زمان خواجه نظام الملک، با تشکیک در اعتقاد به مسائل آغاز کرد و برای برطرف کردن این شک درس و مدرسه را رها نمود و راهی سفری طولانی به دنبال حقیقت شد و در تألیفاتش میان شریعت و طریقت آشتی برقرار کرد و البته فلسفه را محکوم نمود. پس از او، سهروردی یا شیخ اشراق تلاش کرد تا میان فلسفه و عرفان آشتی برقرار کند. سهروردی حکیم اشراقی یعنی کسی که هم متوغل در بحث است و هم متوغل در تأله را انسان کامل می‌نامد، کسی که توان رفتن به عالم مثال دارد. در داستان‌های رمزی سهروردی، شیخ اشراق (انسان کامل) در برخورد با یکی از فرشتگان (جبرئیل) سؤالات فلسفی خود را می‌پرسد.



دکتر پورنامداریان در ادامه گفتار خود به مشرب‌های فلسفی و عرفانی و مهم‌ترین سرآمدان و تألیفات آنها اشاره کرد و برخی مفاهیم عرفانی را از رهگذر ادبیات منشور و منظوم و به‌ویژه حکایت‌های تمثیلی برجای مانده از آنها توضیح داد. وی همچنین با اشاره به تفاوت علم و معرفت، هدف عرفان را رسیدن به معرفت بیان کرد و اشاره نمود که موضوع تجربه‌های عرفانی با دیگر تجارب متفاوت است و عین القضاء همدانی پیش از سهروردی به تجربه‌های عرفانی اشاره کرده بود. دکتر پورنامداریان از رهگذر زبان که بیان‌کننده تجربه‌هاست، وارد مباحث مدرن در این باره شد و به ساحت سمبولیک زبان در جهان مابعدالطبیعه اشاره کرد که برخلاف جهان ماده، درکی متفاوت از زبان و حس نیاز دارد. وی اشاره کرد که بسیاری از نظریات جدید مانند دیدگاه‌های بارت، فرمالیسم یا حتی هرمنوتیک را در آثار عرفای قدیم می‌توان یافت.

دکتر تقی پورنامداریان

استاد نقد ادبی، فرهنگ نویس و شاعر
دکتری زبان و ادبیات فارسی، متخصص نقد ادبی، ادبیات غنایی، عرفان،
حافظ، مولوی، عطار؛ مصحح نسخ خطی
عضو هیأت علمی پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
مهم‌ترین تألیفات: داستان پیامبران در کلیات شمس، رهروان بی‌برگ،
گمشده لب دریا؛ تأملی در معنی و صورت شعر حافظ، ساکن چو آب و روان
چون ریگ



Д-р Таги Пурнамдарян

Литературный критик, составитель толковых словарей, поэт. Кандидат филологических наук со специальностью персидского языка и литературы.

Сферы специальности: литературная критика, Богатая литература «Ганаи», мистицизм, Гафез, Мулави, Аттар, редактор рукописей. член научного коллектива в Исследовательском центре по гуманитарным наукам и культурных исследований ИРИ

Основные публикации:

рассказы о пророках в Большом сборнике стихов Шамса , Сборник поэзии (Прохожие без листьев); Потерянный у берегу моря; размышления в значении и формах стихотворений Гафеза; Стоящий как вода и гладкий как песок.

تصوف و آیین فرافرقه‌ای

استاد علی اکبر ثبوت، پژوهشگر تاریخ و حکمت اسلامی با اشاره به کشمکش‌های فرقه‌ای میان مذاهب و کیش‌های مختلف، آموزه‌های صوفیانه را راهی برای نفی خصومت‌های فرقه‌ای دانست که حقیقت را ملک طلق هیچ کیش و آیینی نمی‌داند و در هر آیینی بهره یا بهره‌هایی از حقیقت هست. طالب حقیقت باید آن را نه در دایره تنگ فرقه یا عقیده خود بلکه در مجموعه باورها و کیش‌ها جست‌وجو کند. وی برای بیان برخی ظرایف و دقایق آیین فرافرقه‌ای، به مطالبی از رساله عین‌القضاء همدانی و تقریراتی از مهدی الهی قمشه‌ای اشاره نمود.

عین‌القضاء همدانی عارفی بود که به جرم برخورد هایش با ارباب زور و تزویر و فرقه‌گرایی در ۳۳ سالگی به قتل رسید. او با تخطئه عالم نمایان، فرقه‌گرایی را نفی می‌کند و آشکارا می‌گوید به جای دعوای اسلام و کفر باید حق را مطمحن نظر گرفت. فرق نهادن بین آیین‌ها و مذاهب برای طالب، حجاب راه است و او را از رسیدن به مقصد باز می‌دارد و بهترین مذهب ترک عادت است. استاد ثبوت اشاره کرد که نفی فرقه‌گرایی در واقع ترویج انسان دوستی است و تفاوت آن با اومانیزم اروپایی این است که صوفی عاشق خداست و جهان را به‌خاطر آنکه جلوه اوست دوست می‌دارد. انسان دوستی صوفیانه مبتنی بر رابطه خدا با عالم است.

استاد ثبوت در پاسخ به حاضران، به تأثیر و تأثر عرفان اسلامی و عرفان یهودی نیز اشاره کرد و سخن خود را با جمله‌ای از ابوالحسن خرقانی، از مشایخ صوفیه پایان داد که بر سر در خانقاهش نوشته بود: «هر که در این سرای درآید، نانش دهد و از ایمانش نپرسید؛ چه، آن کس که در نزد خداوند به جانی ارزد، در نزد ما شایسته نانی از جانب ماست».





استاد اکبر ثبوت

لیسانس حقوق و فلسفه، دانشگاه تهران
پژوهشگر تاریخ و حکمت اسلامی، صاحب نظر متون تاریخی اسلام، مشاور
گروه فلسفه بنیاد دایره المعارف اسلامی

مهم‌ترین تألیفات

فیلسوف شیرازی در هند، همراه با تحول اجتهاد، مدارس اسلامی هند و
جایگاه فرهنگ ایران در آن، شرح شهید اول بر تهذیب الاصول علامه حلی،
گنجینه‌دار علم و عرفان، آخوند خراسانی و شاگردانش

Д-р Акбар Собут

Юрист и философ, исследователь истории и исламской
мудрости

Советник кафедры философии Большой исламской
энциклопедии

Основные публикации: Ширазский философ в Индии;

Вместе с Преобразованием Иджтихада; Исламские
школы в Индии и местоположение иранской культуры;

Сокровища науки и мистицизма; Хурасанский Ахунд и
его ученики



نگاه غربیان به فلسفه اسلامی در ایران از قرن ۱۲ تا ۲۰ میلادی
دکتر کریم مجتهدی، پژوهشگر فعلی پژوهشگاه علوم انسانی و عضو بازنشسته هیأت علمی دانشگاه تهران با اشاره به تجربه تحصیلات دانشگاهی خود در فرانسه، زمینه آشنایی و اهتمام خود را به موضوع درس گفتار مطرح نمود. وی آشنایی غربیان را با فلسفه اسلامی به قرون وسطی و نزدیک به هزار سال پیش مربوط دانست و سیر تاریخی حرکت اسلام را از پیامبر تا مرگ وی و گسترش اسلام پس از او به دیگر کشورها تا اروپا و جنگ‌های صلیبی به اجمال بیان نمود. دکتر مجتهدی هم‌چنین به مفاهیمی نظیر وحی و توحید و مشرب‌های فکری اشعری و معتزلی اشاره کرد و اینکه غربی‌ها از قرن دوازدهم به تدریج شروع به آشنایی با این مفاهیم و مشرب‌ها کردند که وی در ادامه نام و رویکرد بعضی از آنها را برشمرد.





دکتر کریم مجتهدی

دکتری فلسفه از دانشگاه سوربون فرانسه
استاد بازنشسته دانشگاه تهران، پژوهشگر فعلی پژوهشگاه علوم انسانی و
مطالعات فرهنگی

مهم‌ترین تألیفات

فلسفه در قرون وسطی، منطق از نظرگاه هگل، فلسفه تاریخ، فلسفه و تجدد،
فلسفه در آلمان، فلسفه در دوره تجدید حیات فرهنگی غرب، سهروردی و افکار
او، تاملی در منابع فلسفه اشراق، افلاطونیان متاخر، از ادریوس تا ویکتور کوزن،
فلسفه و ادبیات

Д-р Карим Моджтахеди

Кандидат философских наук от Парижского
университета Сорбонна

Профессор Тегеранского университета

Исследователь в Исследовательском центре по
гуманитарным наукам и культурных исследований ИРИ

Основные публикации: Философия в Средние века;
логика с точки зрения Гегеля; философия истории;
философия и современность; Философия в Германии;
философия в период восстановления культурной жизни
Запада; Сухраварди и его мышления (углубление в
источниках восточной философии); Последние
сторонники Платона; Философия и литература.

خیال در فلسفه اسلامی

دکتر امیر مازیار، استاد فلسفه هنر دانشگاه هنر، اولین توجه به خیال را در گفتار غربی در فلسفه هنر به قرن ۱۷ میلادی ارجاع داد. وی سپس به شخصیت‌هایی نظیر هانری کربن، داریوش شایگان و سید حسین نصر اشاره کرد که جایگاهی ویژه را برای بحث «خیال» و به‌طور خاص «عالم خیال» در معرفی فلسفه اسلامی قائل هستند و تأکید نمود که مفهوم خیال را در تمامی ابعاد آن و از نگاه فیلسوفان مسلمان و غیرمسلمان پی می‌گیرد تا حق مطلب را درباره جایگاه خیال در هنر اسلامی ادا کند.

دکتر مازیار همچنین تذکر داد که در این درس‌گفتار میان دیدگاه هنرمندان و دیدگاه فیلسوفان نسبت به خیال تفکیک قائل شده و سه بحث وحی، معاد و خیال را در فلسفه اسلامی از ابداعات فیلسوفان مسلمان دانسته و البته به تفاوت آن در فلسفه مشائی و صدرایی نیز اشاره می‌کند.

دکتر مازیار اشاره کرد که فیلسوفان مسلمان تخیل را معادل بازنمایی می‌دانند که البته ریشه در افکار افلاطون و ارسطو دارد. افلاطون شاعران را از مدینه بیرون می‌کرد چون کارشان بازنمایی است، اما این بازنمایی هنری نمی‌تواند ذاتا حقیقت را آن‌گونه که هست، نشان دهد. چرا که جهان هنر سه مرتبه از جهان حقیقت دورتر است؛ یعنی پس از جهان ایده‌ها و جهان واقعی قرار دارد. افلاطون جست‌وجوی حقیقت را از طریق فیلسوفان قابل دسترسی می‌دانست. دکتر مازیار سپس به ظرایف تفاوت اعتقاد ارسطو با استادش اشاره کرد و اینکه نقد او به شعر، نقدی فرمالیستی بود، برخلاف افلاطون که توجهش معطوف به محتوا بود. وی در ادامه به تعریف خیالین فیلسوفان مسلمان از شعر رسید و نسبت آن را با لذت مطرح کرد و اینکه هنر کارکرد استاتیکی پیدا می‌کند، اما در هنر اسلامی این تغییر و تحول کارکرد وسیع‌تری دارد.



دکتر امیر مازیار

پژوهشگر فلسفه هنر و مترجم

دکتری فلسفه هنر از دانشگاه علامه طباطبائی، عضو هیأت علمی دانشگاه هنر

مهم‌ترین ترجمه‌ها

معرفت‌شناسی گریلینگ، در غربت غربی، سید حسین نصر، فلسفه هنر هایدگر، جولیان یانگ، هنر، احساس و بیان، دیانه کالینسون، نقد هنر، کالین لایس، دائوی نقاشی، مای مای سه، دائره‌المعارف قرآن (سه جلدی).



Амир Мазияр

Исследователь по философии искусства и переводчик
Образование: кандидат философских наук (Философия искусства) – Университет Алламе Табатабаи.

Член научного совета университета Искусств.

Самые важные переводы:

- Эпистемология Грейлинга;
- На западной чужбине, Сейед Хосейн Наср;
- Философия искусства Хайдеггера, Джулиан Янг;
- Искусство, чувство и выражение, Diane Collinson;
- Критика искусства, Colin Lyas;
- The Tao of painting, Mai-Mai-Sze;
- Энциклопедия Корана (в 3-х томах).

مبانی طراحی میدان نقش جهان اصفهان

مهندس کامبیز نوایی، استاد بازنشسته دانشکده معماری دانشگاه شهید بهشتی و مؤلف کتاب «خشت و خیال» گفتار خود را با اشاره به موسیقی کلاسیک روسی آغاز و با نام بردن مشاهیر موسیقی روسی توجه مخاطبان را به درون مایه رویکرد خود در بحث جلب کرد و با نشان دادن اسلایدهایی از میدان نقش جهان وارد بحثی صورت‌گرایانه درباره طراحی آن شد.

وی در ادامه به اجمال، تاریخچه این میدان را با تقسیم تاریخ معماری ایران به قرن ۸ تا ۱۲ و قرن ۱۴ تا ۱۵۰ سال پیش بیان کرد و اینکه قرن ۱۳ میلادی دوران فترت معماری در ایران بود، با آنکه ادبیات و عرفان دوران درخشانی داشت و بنای مقبره اولجایتو (سلطانیه) یک بمب در ابتدای قرن ۱۴ بود.

وی ضمن اشاره به اینکه مسجد جامع اصفهان درواقع، تاریخ معماری ایران است، بیان نمود که بعدها در قرن ۱۷ و پایتخت شدن اصفهان، حاصل سرمایه کافی و مدیریت خوب و دل خوش، شاهکاری نظیر میدان نقش جهان را رقم زد.

مهندس نوایی سپس موقعیت جغرافیایی میدان را در شهر توضیح داد و با تشریح کلی و جزئی بخش‌های مختلف میدان نقش جهان به این نکته اشاره کرد که این میدان برای جلب همه توجه‌ها، مرکز تجارت، قدرت و مذهب شد. وی در توصیف حیاط مسجد امام به این نکته کلیدی اشاره کرد که «مرکز توجه در معماری اسلامی جایی است که هیچ چیز نیست، نگاه به سوی هیچ چیز است. برخلاف هنر غربی که پر از مجسمه و پله و چیزهاست».





مهندس کامبیز نوایی

کارشناسی ارشد معماری ۱۹۷۸ - دانشگاه شهید بهشتی - عضو هیات علمی و رئیس سابق دانشکده معماری دانشگاه شهید بهشتی، عضو کمیته معماری آکادمی هنرهای ایران

پروژه های منتخب: دانشگاه بوعلی سینا - همدان، دانشگاه هنر اسلامی - تبریز، آکادمی ملی ایران - تهران، مرکز فرهنگی در خارطوم - سودان، سفارت جمهوری اسلامی ایران، داکار - سنگال

مهم ترین تالیفات: خشت و خیال: تفسیری از معماری اسلامی ایران با همکاری کامبیز حاجی قاسمی، معماری و هویت: بررسی معماری معاصر جوامع اسلامی **جوایز و افتخارات:** کتاب سال جمهوری اسلامی ایران برای خشت و خیال تفسیری از معماری اسلامی ایران، تهران (۲۰۱۳)، مسابقه معماری - برنده جوایز اول، با همکاران در بنیاد نقش

Камбиз Наваи

Магистр архитектуры, 1978 год, Национальный университет (Шахид Бехешти)

Член и бывший декан факультета, архитектуры факультета, Университета им. Шахида Бехешти.

Член комитета по архитектуре Иранской академии художеств
Избранные проекты: Университет Бу-Али Сина, Хамедан; Исламский художественный университет, Тебриз; Иранская национальная академия, Тегеран; Культурный центр в Хартуме, Судан; Посольство Исламской Республики Иран, Дакар, Сенегал.

Наиболее важные публикации: «Хешт-о хиял» [кирпич и фантастика]: интерпретация исламской архитектуры Ирана с соавтором Камбиз Хаджи Касеми, Архитектура и идентичность: исследование современной архитектуры исламских обществ.

Награды: Премия "Книга года" Исламской Республики Иран для «Хешт-о хиял»: Интерпретация иранской исламской архитектуры, Тегеран (2013), Архитектурный конкурс - лауреат первой премии с сотрудниками в «Нагш».



جریان‌شناسی مطالعات قرآنی در ایران

دکتر پاکتچی، زبان‌شناس، قرآن‌پژوه و رییس پژوهشکده دانشنامه‌نگاری پژوهشگاه در این درس‌گفتار اشاره کرد که عالمان ایران معاصر همگام با دیگر دانشمندان جهان اسلام، با مسئله فهم قرآن و مطالعات قرآنی مواجه بوده‌اند؛ مواجه شدن با مدرنیته ضرورت بازنگری در فهم دین و اندیشه دینی را فراهم آورده است و بازنگری و بازفهمی دین لازمه‌اش فاصله گرفتن از فهم سنتی رایج در قرون گذشته و رسیدن به فهمی از متن مقدس و بازخوانی آن متناسب با شرایط زمانه است. این بازخوانی را می‌توان در دو راستا صورت بندی کرد: نخست حل تعارض‌های خوانش سنتی قرآن با مقتضیات عصر حاضر و دیگر، کوشش برای استفاده از ظرفیت‌های متن مقدس جهت پاسخ‌گویی به مسئله‌هایی که در سنت تفسیری اصلاً بدان پرداخته نشده است.

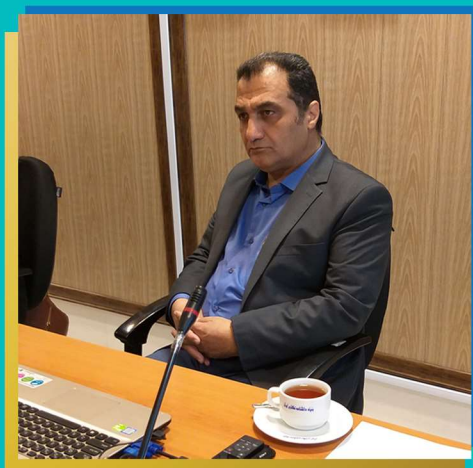
در ایران معاصر چه در محافل دانشگاهی و چه حوزوی به بازخوانی قرآن کریم با این دو رویکرد توجه ویژه‌ای شده است. بی‌شک، بخشی از این بازخوانی در قالب تفسیر قرآن خود را نشان می‌دهد و پرداختن به نیازهای جامعه مدرن، موجب رشد گونه‌هایی از تفسیر، به‌ویژه تفسیر موضوعی شده است. موضوع تعمیم فهم قرآن در سطح جامعه یا به‌اصطلاح تدبیر مسئله دیگری است که در دستور کار قرآن‌پژوهان معاصر بوده است. اما از آنجا که بازخوانی قرآن نیازمند بازاندیشی در باره چیستی قرآن، جایگاه استنادی آن و زبان آن است، گسترش دامنه در مطالعات قرآنی و مطرح شدن اندیشه‌های نو در این باره نیز به طور مشهودی دیده می‌شود.

دکتر احمد پاکتچی

دین شناس و زبان شناس

دکتری معادل فقه و مبانی حقوق اسلامی، دکتری زبان شناسی تاریخی با گرایش زبان های آسیای مرکزی، دانشگاه دولتی قزاقستان، دکتری مطالعات ادیان با گرایش فرق اسلامی آسیای مرکزی، دانشگاه دولتی قزاقستان عضو هیأت علمی پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی؛ عضو شورای عالی علمی مرکز دایر المعارف بزرگ اسلامی

مهمترین تألیفات: ترجمه شناسی قرآن کریم، رویکردی نظری و کاربردی جریان های تصوف در آسیای مرکزی، مباحثی در علل الحدیث، مکاتب فقه امامی ایران پس از شیخ طوسی تا پایگیری مکتب



Д-р Ахмед Пакатчи

религовед и языковед,

кандидат юриспруденции и исламских прав (в 2002 г.), кандидат сравнительно-исторического языкознания с ориентацией на языки Средней Азии (от Казахского национального университета. 1998 г.), кандидат религиоведения с ориентацией на различия в религий стран Средней Азии (от Казахского национального университета. 1994 г.), член научного коллектива Исследовательский центр по гуманитарным наукам и культурных исследований, член Высшего Совета научного коллектива Большой Исламской Энциклопедии. Основные публикации: Переводоведение Священного Корана: теоретический и когнитивный подход ; Суфийские течения в стран Средней Азии: Некоторые обсуждения в причинах появления хадисов; О школа юриспруденции имамов в Иране после Шейха Туси до появления Школы Халла.

تفکر فلسفی در ایران معاصر

دکتر علی اصغر مصلح، رییس پژوهشکده فرهنگ معاصر پژوهشگاه، تلاش خود را در این درس‌گفتار کشف چگونگی مواجهه ایران با دوران مدرن دانست و گزارش خود را با تحلیل متفکر معاصر آلمانی، یواخیم ریتزر، درباره کشورهای خاورمیانه آغاز کرد و به تعارضی اشاره کرد که کشورهای غیراروپایی در مسیر مدرنیته با آن مواجه‌اند و رویکرد کلی فلسفه معاصر آنها درباره رویارویی با این تعارض روزافزون است.



دکتر مصلح نقطه آغازین بحث خود را شکست ایران از روسیه در زمان عباس میرزا ولیعهد ناصرالدین شاه و فرمانده لشکر ایران با روس‌ها قرار داد که در سال ۱۸۲۸ در جنگ با این کشور شکست خورد و این شکست ایرانیان را از خواب غفلت بیدار کرد تا علل ضعف و عقب‌ماندگی خود را ریشه‌یابی کنند. و از همان زمان به منظور ایجاد اصلاحاتی در ایران با اروپا ارتباط برقرار کنند. وی بحث خود را با تبیین رویکردهای فلسفی ایران و اشاره به افراد و جریان‌های شاخص آن ادامه داد.





دکتر علی اصغر مصلح

دکتری فلسفه

عضو هیأت علمی دانشگاه علامه طباطبائی، عضو هیأت تحریریه و مدیر مسئول فصلنامه حکمت و فلسفه، ایران، تهران، عضو شورای تحول علوم انسانی گروه فلسفه، ایران، تهران، مدیر روابط عمومی دانشگاه تهران، رئیس دانشکده ادبیات فارسی و زبان های خارجی تهران ۹۵ - ۹۳، رئیس انجمن فلسفه میان فرهنگی ایران، مدیر مسئول مجله حکمت و فلسفه

تالیفات: رهیافت های فکری فلسفی معاصر در غرب، پرسش از حقیقت انسان، فلسفه های اگزیستانس، جستجو و گفتگو، درآمدی به فلسفه دین هگل، فلسفه میان فرهنگی و عالم معاصر، گئورگ ویلهلم فریدریش هگل، ادراکات اعتباری علامه طباطبائی و فلسفه فرهنگ، تجربه واحد مطالعه ای تطبیقی در عرفان های ادیان جهانی، فلسفه میان فرهنگی و عالم معاصر

Д-р Али Асгар Мослех

Профессор философии, исследователь и писатель.

Образование:

Кандидат философских наук; Член научного совета университета Алламе-Табатабаи; Руководитель отдела современной культуры «Научно-исследовательский институт гуманитарных наук и исследований в области культуры»

Самые важные научные произведения:

Современные философские и интеллектуальные подходы на Западе; Вопрос о правдивости человека; Философии Существования; Поиск (Quest) и диалог; Введение в «Философия религии» Гегеля; Георг Вильгельм Фридрих Гегель; «Edrakate Eetebari» Алламе Табатабаи и философия культуры; Единый опыт: Сравнительное исследование о мистиках мировых религий; Межкультурная Философия и современный мир.



جریان‌شناسی ادبیات داستانی معاصر

این درس‌گفتار با ارائه استاد حسن میرعابدینی، عضو فرهنگستان ادب فارسی و نویسنده کتاب «صد سال داستان نویسی ایران» و ترجمه دکتر آبتین گلکار، استاد دانشگاه تربیت مدرس و از مترجمان برجسته و پرکار در حوزه ادبیات روسی، به نوعی در میان درس‌گفتارهای ارائه شده در دوره ویژه بود.

استاد میرعابدینی تأکید کرد که در این گزارش به وضعیت ادبیات داستانی ایران به عنوان یک امر متحول و جریانات و سرآمدان آن می‌پردازد. وی اشاره کرد که در قیاس با ادبیات شکوهمند کلاسیک ایران که اساس آن شعر بود، این ادبیات بیش از صد سال از عمر آن نمی‌گذرد و این در حالی است که داستان‌های بلند در سنت ادبی ما عمدتاً در حاشیه و شفاهی بود. سپس اشاره کرد که آغازگر داستان کوتاه ایرانی که تلفیقی از افسانه‌ها و حکایت‌های شرقی با فرم تازه داستان غربی بود را می‌توان محمدعلی جمال‌زاده و مجموعه «یکی بود یکی نبود» او دانست.

میرعابدینی این خط سیر را تا داستان‌نویسان و رمان‌نویسان هم‌روزگارمان ادامه داد و به پیش‌تازان و سبک و آثار آنها اشاره کرد.





استاد حسن میرعابدینی

نویسنده، استاد دانشگاه، پژوهشگر و منتقد ادبی، عضو فرهنگستان زبان فارسی
تألیفات: پیشه دربه‌دري: زندگی و آثار بزرگ علوی، تاریخ ادبیات داستانی ایران،
تک‌چهره نویسنده دفتر اول و دوم، جهان داستانی ایرانیان نگاهی به جهان داستانی
نیما، شاملو، اخوان ثالث، احمد محمود، جلال آل احمد، در ستایش داستان: مقاله‌ها
و گفتگوها، دهه هشتاد، داستان کوتاه ایرانی، سرگذشت تاریخ‌نگاری ادبیات معاصر
ایران، سیر تحول ادبیات داستانی و نمایشی (از آغاز تا سال ۱۳۲۰) در چارچوب
طرح تطور مضامین داستانی گروه ادبیات معاصر، شهروند شهرهای داستانی تحلیل
زندگی و آثار محمدعلی جمال‌زاده، صد سال داستان‌نویسی ایران، فرهنگ داستان
نویسان ایران از آغاز تا امروز، مروری بر تاریخ‌نگاری ادبیات معاصر، هشتاد سال
داستان کوتاه ایرانی

Хасан Мир-Абедини

Писатель, преподаватель университета, исследователь и
литературный критик

Самые важные научные произведения:

- Жизнь и произведения Бозорга Алави;
- История повествовательной литературы Ирана
- Иранский короткий рассказ;
- Историография современной литературы Ирана;
- Процесс эволюции драматургической и
повествовательной литературы
- Гражданин сказочных городов: анализ жизни и
произведения Мохаммед Али Джамал-Заде;
- Сто лет сочинения повествования в Иране;
- Энциклопедия повествователей Ирана с начала до
сегодняшнего дня;
- Краткое описание о историографии современной
литературы.

بررسی تطبیقی ادبیات فارسی و روسی

دکتر جان‌اله کریمی مطهر، استاد دانشگاه تهران، دبیر شورای بررسی متون و کتب علوم انسانی در پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی و رئیس انجمن ایرانی زبان و ادبیات روسی درس گفتار خود درباره تأثیر متقابل ادبیات ایران و روسیه را با این مقدمه آغاز کرد که مطالعه مناسبات و روابط ادبی اقوام و کشورهای مختلف جهان یکی از موضوعات مهم ادبیات محسوب می‌گردد و در این گفتار درصدد است تا سیر تاریخی روابط ادبی ایران و روسیه را مورد بررسی قرار دهد.

وی اشاره کرد که بسیاری از شاعران و نویسندگان روسی با بهره‌گیری از حکمت و ادبیات مشرق زمین، دیدگاه‌های خود را درباره مسائل مختلف اجتماعی بیان می‌کردند. البته این توجه منحصر به نویسندگان و شاعران روسی نیست و به‌طور کلی در اوایل سده نوزدهم میلادی نویسندگان اروپایی توجه خاصی به مشرق زمین، ادبیات، فرهنگ، اعتقادات و نویسندگان شرقی پیدا کردند.

در قرن بیستم این توجه سویه‌ای متقابل یافت و ایران تحت تأثیر ادبیات کلاسیک روسیه قرار گرفت. دکتر کریمی در ادامه این درس گفتار به نمونه‌هایی از این تأثیر و تأثر اشاره کرد و در پایان بر این نکته تأکید نمود که ادبیات فارسی و فرهنگ ایرانیان به دلیل غنای خود از دیرباز بر ادبیات و فرهنگ کشورهای دور و نزدیک تأثیر عمیق بخشیده و در پرورش و شکل‌گیری افکار بسیاری از نویسندگان بزرگ کشورهای دیگر تأثیرگذار بوده است.





دکتر جان اله کریمی مطهر

دکتری زبان و ادبیات روسی دانشگاه دولتی مسکو
استاد گروه زبان روسی دانشگاه تهران، دبیر شورای بررسی متون و کتب علوم
انسانی پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
مهم‌ترین تألیفات: تئوری ادبیات، تاریخ ادبیات روسیه از ابتدا تا پایان قرن نوزدهم
تاریخ ادبیات قرن بیستم روسیه، درآمدی بر ادبیات، سعدی و شاعران روس، قرآن
در اشعار الکساندر پوشکین، الکساندر پوشکین و مشرق زمین، نیکلای گومیلیوف و
مشرق زمین، آثار برگزیده آنتون پاولویچ چخوف

Д-р Джанолах Карими-Мотаххар

Образование: Кандидат филологических наук, МГУ.

Профессор кафедры русского языка и литературы

Тегеранского Университета.

Президент Иранской ассоциации русского языка и литературы

Секретарь совета рецензирования книг и текстов гуманитарных наук в «Институте гуманитарных наук и культурных исследований»;

Самые важные произведения: Теория литературы;

История русской литературы от начала до конца 19-го

века; История русской литературы 20-го века; Введение в

литературоведение; Саади и русские поэты; Хафиз и

русские поэты; Коран в стихотворениях А.С. Пушкина;

А.С. Пушкин и Восток; Н.С. Гумилев и Восток;

Избранные произведения А.П. Чехова.

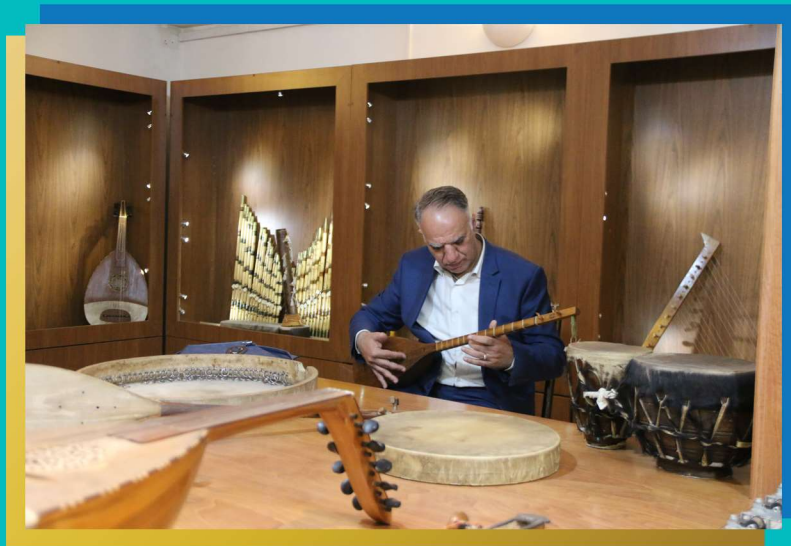




موسیقی ایرانی

این درس‌گفتار در محل موزه موسیقی ایران و با تدریس دکتر احمد صدری، استاد دانشگاه هنر برگزار شد. دکتر صدری ابتدا اشاره کرد که موسیقی ایرانی با موسیقی عربی و ترکی نسبتی ارگانیک دارد و یکی از منابع بزرگ موسیقی ایرانی موسیقی کبیر فارابی است. وی افزود که از قرن ۱۴ میلادی ایرانیان راهشان را از دیگر بخش‌های جهان اسلام جدا کردند. آنها به‌جای خط نسخ که خط رسمی در جهان اسلام بود، خط نستعلیق را ابداع کردند؛ همچنین رنگ را وارد معماری کردند، در نقاشی، نگارگری و در شعر، فرم غزل را خلق نمودند. ابداع ایرانیان در موسیقی هم ردیف دستگاهی بود که بر مبنای آواز و فرم غزل شکل می‌گیرد و برخلاف موسیقی مقامی یا فولکلور، غیر موقعیتی است و در هر زمانی قابلیت شنیدن دارد. وی در ادامه، برخی گوشه‌های ردیف دستگاهی موسیقی ایرانی را برای شرکت‌کنندگان نواخت.





دکتر احمد صدری

نوازنده، خوشنویس و پژوهشگر
دارای نشان عالی هنری، کارشناس موسیقی فیلم و مدرس دانشگاه

مهم‌ترین تالیفات

تنبور از دیرباز تاکنون، دوبیتی در موسیقی دستگاهی ایران، باربد و زمانه او،
سامانیان و نقش آنها در اعتلای تمدن و فرهنگ ایران، روزگار ساز

Ахмад Садри

Музыкант, каллиграф и исследователь
Специалист музыки фильмов и преподаватель
университета.

Самые важные произведения:

Танбур с давних времен до сегодняшнего дня;
До-бейти в инструментальной музыке Ирана;
Барбад и его время;
Саманиды и их роль в процветании иранской
цивилизации и культуре;
Судьба инструмента.

شعر معاصر فارسی

دکتر پورنامداریان که برای دومین بار و با موضوع «شعر معاصر» دوره ایران‌شناسی را همراهی می‌کرد، اشاره نمود که مبحث گسترده‌ای چون شعر فارسی، بدون نگاه به شعر کلاسیک آن هم برای مخاطبان غیرایرانی کار دشواری است. شعر به عنوان بزرگ‌ترین هنر ایرانیان، از قرن دهم میلادی قدمت دارد. وی با ارائه مقدماتی درباره شعر بحث خود را آغاز و اشاره کرد که ارکان اصلی شعر کلاسیک فارسی عبارت‌است از: معنی و عاطفه، زبان، موسیقی و بلاغت که در تقریباً ده قالب یا صورت، شکل گرفته و گنجانده شده است که با وزن، قافیه و ردیف، قالب‌های آن را تعیین می‌کند. وی پس از مقدمه‌ای مفصل درباره ساختار شعر فارسی سیر تحول شکلی و مفهومی آن را تا دوران معاصر بیان کرد و در نهایت به برخی نمونه‌ها از شاعران نوگرای معاصر اشاره نمود.

ساختار منطقی فلسفه‌های اشراقی

دکتر زهرا مبلغ، عضو هیأت علمی پژوهشگاه علوم انسانی، ابتدا بحث خود را با سؤال از حاضران درباره مفهوم "منطق" آغاز کرد و تصور عمومی از منطق را «مجموعه‌ای از قاعده‌ها برای استدلال درست و استنتاج درست از مقدمه‌های درست» بیان کرد. وی با زیر سؤال بردن این تصور از منطق، اشاره کرد که منطق مجموعه‌ای از قواعد از پیش تعیین شده نیست و علوم مدرن امروزه نظیر زبان‌شناسی، روان‌شناسی، مردم‌شناسی، علوم کامپیوتر و... به دنبال این هستند که منطق از کجا می‌آید. وی از این دریچه وارد نسبت منطق با فلسفه و از آنجا با فلسفه اشراقی شد و به دیدگاه فیلسوفان ایرانی اشراقی درباره خدا و ارتباط هستی با آن پرداخت و اشاره کرد که مفهوم اصلی در این نگاه برای تبیین اصل واقعیت، نه مفهوم خلقت یا علیت که مفهوم ظهور و تجلی است. واقعیتی که یک مفهوم واحد است و کثرت‌ها برخاسته از تجلی آن واقعیت واحد هستند.





دکتر سیده زهرا مبلغ

پژوهشگر فلسفه، مطالعات قرآنی، فمینیسم فلسفی
دکتری فلسفه، دانشگاه تهران
عضو هیأت علمی پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی

مهم‌ترین تألیفات

ایمان به مثابه عقل: رهیافتی معرفت‌شناسانه به الهیات فمینیستی
منطق اندیشه اشراقی

Д-р Сейде-Захра Мобалег

Исследователь в философских науках, исследования о Священном Коране, философский феменизм.
Кандидат философских наук от Тегеранского университета,

член научного коллектива в Исследовательском центре по гуманитарным наукам и культурных исследований ИРИ

Основные публикации: Вера как ум: эпистемологический подход к феминистскому богословию; логика о размышления Эшраги

گپی با مهمانان

در روز پایانی دوره، پس از مراسم اختتامیه و پس از آنکه دکتر قبادی، رییس پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی، گواهی دوره را به شرکت‌کنندگان اعطاء کرد، چند تن از مهمانان دریافتشان از فرهنگ ایرانی و آموخته‌هایشان از این دوره را طی مصاحبه‌ای بیان داشتند.



راویلیا زیانشینا

قبل از اینکه برای شرکت در این دوره به ایران بیایم، هم انتظاراتی داشتم و هم تردیدهایی. این اولین سفر من به کشور ایران بود و قبل از آن با فرهنگ ایران آشنایی نداشتم. می‌خواستم علایق، دغدغه‌ها و اعتقادات مردم ایران را درک کنم و با ویژگی‌های فرهنگی این کشور آشنا شوم.

با توجه به اینکه تخصص من علوم تربیتی در اسلام است، برایم بسیار جالب بود که در مورد روش‌ها و وضعیت علوم تربیتی در ایران اطلاعاتی به دست بیاورم و ببینم که با روسیه چه تفاوت‌هایی دارد. واقعیت این است که برگزارکنندگان این دوره موفق شده‌اند که در فرصت کوتاهی که داشتیم، با تدوین برنامه‌ای فشرده و در عین حال همه‌جانبه، تمام ابعاد فرهنگ چندهزار ساله ایران را برای ما نمایان سازند. به نظر من، یک دوره منحصر به فرد داشتیم. علاوه بر آنکه با اساتید برجسته و فوق‌العاده کلاس داشتیم و این کلاس‌ها در سطح بالای علمی و با حضور استادان برجسته دانشگاه‌های ایران برگزار می‌شد که دانش و تجربه خود را با ما به اشتراک می‌گذاشتند و از این امکان هم برخوردار بودیم که به بحث و تبادل نظر درباره مسائل مختلف مورد علاقه‌مان بپردازیم. همچنین برنامه فرهنگی مفصلی هم برای ما در نظر گرفته شده بود، از جمله تئاتر. موفق شدیم از کتابخانه‌ها و موزه‌هایی بازدید کنیم که بسیار غنی و در واقع بایگانی‌هایی هستند که حاوی اطلاعات بسیار گران‌بهای در مورد کشور ایران‌اند. این امکان را داشتیم که همه اینها را از نزدیک ببینیم و لمس کنیم، یک گشت سطحی نبود، بلکه آشنایی عمیق و جدی بود. این دوره به ما کمک کرده است که تصویری کامل از علم و فرهنگ ایران پیدا کنیم.

من شخصا از مدیریت محترم پژوهشگاه علوم انسانی و همچنین دولت ایران و بنیاد مطالعات اسلامی که در مسکو مسئولیت سفر ما به ایران را به عهده



داشت، برای برنامه‌ریزی بسیار عالی و اندیشیده شده بسیار سپاسگزاری می‌کنم. با اطمینان می‌توانم بگویم که آن چیزی را که از این دوره می‌خواستیم، توانسته‌ام به دست بیاورم، به آن علت که همه خواسته‌های اعضای هیأت ما که در رزومه‌های خود به آن اشاره کرده بودیم، در نظر گرفته شد. همه ما در زمینه‌های مختلف تخصص داریم، ولی با وجود این برگزارکنندگان دوره توانسته‌اند خواسته‌های ما را تأمین کنند، به طوری که این دوره برای هر یک از اعضای هیأت ما بسیار جالب و جذاب بود. مسائل مربوط به اقتصاد، روانشناسی، جامعه‌شناسی و فلسفه در طول این دوره مطرح شد و بجاست که از کیفیت بسیار بالای این دوره و محتوای آن تعریف و دوباره از برگزارکنندگان محترم تشکر کنم.

مارات گاتین



من از تاتارستان روسیه در این دوره شرکت کرده‌ام، تخصص من تاریخ و دانشیار دانشکده روابط بین‌الملل دانشگاه فدرال کازان هستم. تاریخ و فرهنگ ایران همیشه برای من حتی از سال‌های دانشجویی مورد توجه بوده است. به لطف برگزارکنندگان این دوره، من اینجا هستم و از ایشان بسیار

سپاسگزارم به جهت ترتیب دادن برنامه‌ای به این اندازه جالب، که نه تنها شامل کلاس‌های درس بلکه بازدیدهای فرهنگی بود که می‌تواند افق اطلاعات مرا درباره ایران گسترش دهد. امیدوارم این نقطه شروعی بزرگ برای یک مطالعه عمیق‌تر درباره فرهنگ و هنر، ادبیات و همچنین اسلام در ایران باشد. من به سه دلیل علاقه‌مند بودم که به ایران بیایم، اولاً به خاطر تخصص حرفه‌ای‌ام، دیگر اینکه بین ایران و تاتارستان مدت‌های طولانی و در طول قرن‌ها ارتباط عمیقی وجود داشته و دیگر اینکه ایران یک کشور مسلمان است و تاتارستان هم بخش مسلمان‌نشین فدراسیون روسیه است. بودن در ایران برایم بسیار خوشایند است و می‌خواهم از شما بسیار تشکر کنم.

دانیار علم‌الدین‌اف

من نیز نماینده‌ای از جمهوری تاتارستان از فدراسیون روسیه هستم و می‌خواهم برداشت‌های خودم را از این دوره به اشتراک بگذارم. ابتدا باید بگویم که من علاقه‌مند به زبان فارسی هستم. بیش از ده سال پیش با یک معلم به صورت خصوصی زبان فارسی می‌خواندم. از طرفی زبان عربی را هم بلد بودم و رؤیای دیرینه‌ام بود که با ادبیات فارسی آشنا شوم. به تدریج، آشنایی‌ام با ایران



بیشتر شد و تقریباً هر تابستان شبکه‌های فارسی را به طور انحصاری تماشا می‌کردم. اما قطعاً آشنایی‌ام به حدی که اکنون آن را در این دو هفته، طی آموزش فشرده یاد گرفتم نبود. این دوره اولاً برای من تمرین زبان بود. ثانیاً، درباره ادبیات و فلسفه و هنر ایرانی چیزهای زیادی آموختم، به‌ویژه سینما که در این برهه زمانی برای من

بسیار مهم بود و می‌خواهم در تحقیقات علمی خود نیز به آن توجه کنم. من در مورد موضوع تعامل اسلام تاتاری و بین‌المللی تحقیق می‌کنم. به طور کلی، ایران رؤیای بسیاری از مسلمانان در سراسر جهان را محقق کرد. می‌خواستم تأکید کنم که این دوره‌ها ادامه داشته باشد و برگزار کنندگان رسالت خود را برای روشنگری ادامه دهند.

الکساندر پاناماریوف



بسیار متشکرم از دعوت شما، و بسیار خرسندم که در این مؤسسه برای مطالعه فلسفه، هنر و برخی مسائل مربوط به اقتصاد هستم. خوشوقتم از ملاقات استادان و فیلسوفان ایرانی جهت شناخت بهتر جامعه شما. آمدن به ایران، رؤیای چندین ساله من بود و می‌خواهم در مورد اینجا اطلاعات

بیشتری کسب کنم. اکنون بیشتر درباره اصول جامعه شما می‌دانم؛ اصول اسلام، نحوه تعاملات میان مردم، طرز تفکر و زندگی شما؛ و حدس می‌زنم که در آینده تعاملات بیشتری داشته باشیم. در این دوره برای من فرصت خوبی به‌دست آمد تا با اعضای گروه اقتصاد درباره برخی موضوعات برای تحقیقات مشترک تبادل نظر کنیم. ما در اقتصادهای نفتی مشغول به کار هستیم و فعالیت‌های بسیار خوبی در زمینه سیاست و اقتصاد داریم. من بسیار خرسندم از اینکه به فلسفه شما گوش دادم، از موزه‌های مختلف موسیقی، سینما و تئاتر دیدن کردم. همه این بازدیدها به من کمک کرد تا تاریخ عظیم کشور شما را درک کنم. ما دوره‌های اسلامی ایران را از آغاز تا کنون یاد گرفتیم و من چند مورد جالب برای تحقیقات پژوهشی آینده خودم پیدا کردم. شما در حمایت از زبان فارسی سیاستی قوی دارید و فکر می‌کنم باید سیاست خود را در همین مسیر ادامه دهید و یک بازیگر فعال و عالی در این حوزه باشید.



***Iranian studies course for Russian Orientalists
(2-12 October)***

The Institute for Humanities and Cultural Studies has organized an Iranian Studies course for some Russian Orientalists from various universities of Russia, in line with its international activities in the field of comprehensive introduction of Iranian cultural dimensions.

In this unique event which organized by the International office for Scientific Collaboration and in cooperation by the Ibn Sina Islamic Culture Research Foundation was a priority for planning to focus on the spirit of Iranian culture and recognizing the different aspects and characteristics of this culture that distinguishes it from other parts of Islamic culture and civilization.

In this course, which specifically targeted different layers and aspects of Iranian culture from the perspective of non-Iranian audiences, anonymous professors and authors from institute and out of it were invited. The prominent professors of the course were: Dr. Karim Mojtahedi, Dr. Taghi Pournamdarian, Professor Ali Akbar Sobout, Mr. Hassan Mirabedini, Dr. Ahmad Pakhtchi, Dr. Ali Asghar Mosleh, Kambiz Navai, Dr. Zahra Mojagh, Dr. Parviz Jahed, Dr. Janolah Karimi Motahhar, Dr. Amir Maziar, Dr. Ahmad Sadri, Dr. Abtin Golkar and Adept Esrafil Shirchi who give lectures and workshops on Mysticism and Mystical Literature, Contemporary Iranian Literature and Poetry, Philosophy of Art and Aesthetics, Philosophy of Illumination, Islamic Architecture, Literary Studies, Literature Contemporary in Iran, Music, Cinema and Calligraphy. Theoretical lectures of this course were mainly conducted at the Institute for Humanities and cultural studies, and practical workshops were held at the participants' visit to the Cinema Museum of Iran, the Calligraphy Workshop of artist Esrafil Shirchi and the Museum of Music.

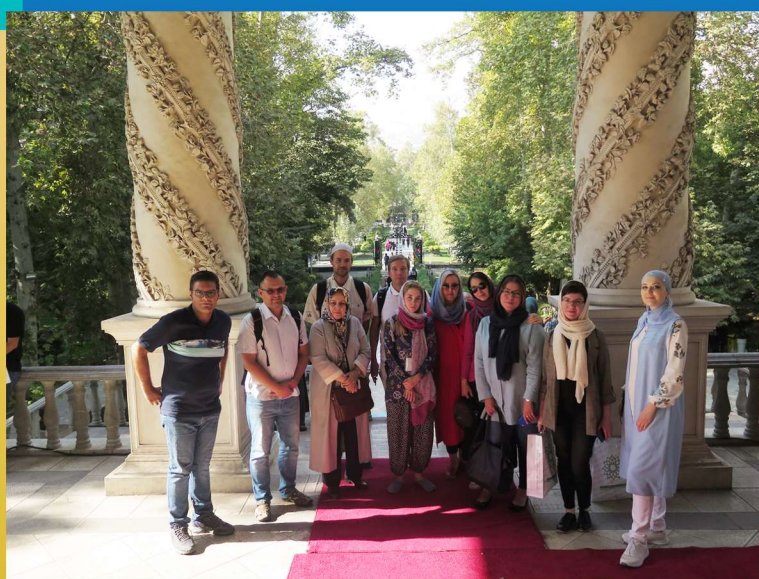
In addition, participants of the course, who had a variety of specialties such as literature, philosophy, Islamic history, linguistics, economics, and psychology, visited the Malik National Museum of Iran, also to spending 60 hours of theoretical lessons. They also watched two movies "Bad-e Saba"[The Lover's Wind] and Gav [the Cow] at Farabi Cinema Foundation and Theater of "Fatherland" at teatr-e shahr [City Theater of Tehran].



Lectures and Visits

Lectures about Genre and Style in Iranian Cinema

The first lecture of the course entitled "Genre and Style in Iranian Cinema" was held at the Museum's ceremonial hall by teaching Dr. Parviz Jahed, a filmmaker and film critic. And Russian guests, while knowing the history of Iranian cinema, learned about the relationship between this artistic medium and the social body of Iran, before and after the revolution.



Mystical Literature

Professor Taghi Purnamdarian had lecture on Mystical Literature and Mysticism. He said at first: "perhaps one of the sciences or phenomena that has greatly influenced Iranian minds is mysticism and tasawwof". He continued his talk with philosophical and mystical scholars and their most important writings, explaining some mystical concepts through the literature of prose and poetry, and especially the allegorical anecdotes.

Tasawwof and sectarianism

The lecture of Professor Ali Akbar Sobout was on the difference between mysticism and Sufism, mystical scholars, theoretical and practical mysticism, mysticism in poetry and prose, mysticism and Sufism.

Western view of Islamic philosophy (12th-20th centuries)

Professor Karim Mojtahedi introduced and explained the views of Western philosophers who have researched Islamic philosophy and Iranian philosophers in the historical division of Western philosophical studies.

The Imagination in Islamic Philosophy

Dr. Amir Mazyar, professor of art philosophy, lecture entitled "Imagination in Islamic Philosophy." By dividing the hierarchies of esoteric senses, Dr. Maziar explained the commonalities of imagination, imagination (as the memory of the five senses), imagination, illusion, and fantasy (as illusionary memory) and explains the place of imagination in Islamic philosophy.

Basics of Designing Naghsh-e Jahan Square in Isfahan

Architecture Speech Lesson was devoted to the " Basics of Designing Naghsh-e Jahan Square in Isfahan" by engineer Kambiz Navai, a retired professor of Shahid Beheshti School of Architecture and the author of the book "Clay and Imagination". Navai completed a part of the participants' mental Puzzle on the basis of Islamic Iranian art and culture with an architectural reading of Naghsh-e Jahan Square.

Theology of Qur'anic Studies

Dr. Ahmad Pakakti, author of the book "Translating the Holy Quran", began his lesson with this point: Contemporary Iranian scholars is harmony with scholars of other parts of Muslim world have been engaged with the issue of understanding of Qur'an and Quranic Studies. Confrontation with modernity, provided ground for reform in religious understanding and thought and this reformation and rethinking provides ground for making distance from traditional understanding belonging to earlier centuries and seeking a rereading of sacred text compatible with contemporary needs.



Philosophical Thinking in Contemporary Iran

Dr. Ali Asghar Mosleh, began his review of contemporary Iranian philosophical thought from the wars of Iran and Russia (1805-1804) and he explained the influence of Iranian intellectual flow on Western thought and Islamic philosophy and wisdom. In this narrative he referred to prominent individuals and ideas to date.



Contemporary Iranian Fictional literature

The lecture of contemporary Iranian fiction was presented by Hassan Mirabedini, author of the four-volume book "hundred years Iranian storytelling", and this lecture translated by Dr. Abtin Golkar one of the best translator of Russian novels and stories.

Mir-Abedini emphasized that the report deals with the status of Iranian literary literature as a changing issue and its trends and developments. He then pointed out that the initiator of the Iranian short story, which was a fusion of eastern myths and anecdotes with a new form of Western fiction, can be described as Mohammad Ali Jamalzadeh and his "once upon a time" collection.

He continued this trend until the time of the novelists and authors, pointing to the vanguard and their style and work.

A Comparative Study between Persian and Russian literature

Dr. Janollah Karimi Motahhar, discussed the impact of Russian literature on classical Persian literature and the impact of contemporary Persian literature on Russian literature.

He noted that many Russian poets and writers expressed their views on various social issues using the wisdom and literature of the Orient. Of course, this attention is not limited to Russian writers and poets, and in the early nineteenth century European writers paid particular attention to Orientalism, literature, culture, beliefs, and Eastern writers. In the 20th century this attention was reciprocated and Iran was influenced by classical Russian literature.

Contemporary Iranian Poetry

Professor Purnamdarian began his lecture by introducing the structure of Persian poetry from its smallest unit (mesrā), explaining Persian poetry in classical and modern form and pointing to some examples of outstanding poets.

Logical Structure of the Illuminati Philosophies

The last lecturer was Dr. Zahra Mobalegh, who explained by definition the logic of its place in the Illuminati philosophies and with the help of participants' perceptions of course lessons, she explained the totality of Islamic culture in Iran from the point of view of the Illuminati philosophies. She explored the views of the Iranian philosophers of the Illuminati about God and its relation to exist.





بنیاد مطالعات اسلامی ابن سینا



پوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی

Программа семинаров и лекций по ирановедению для российских преподавателей востоковедения

9.30 – 10.30	Регистрация участников
11.00 – 17.00	Посещение Музея Малек
17.00 – 21.00	Просмотр фильма (Фонд Фараби)
3 октября	
9.30 – 13.00	Экскурсия по городу
14-16	Встреча с участниками Иранской ассоциации русского языка и литературы и Ассоциации иранистики
17.00 – 21.00	Просмотр фильма (Фонд Фараби)
4 октября	
14-15	Посещение Музея кино
15.00-18.00	Жанр и стиль в иранском кино Д-р Парвиз Джахед
19.00-21.00	Просмотр фильма (Музей кино)
5 октября	
9.30-12.30	Мистическая литература Д-р Таги Пурнамдарян
14-17	Суфизм и внерелигиозный ритуал (Суфийский способ отвержения сектантства) Д-р Акбар Собут
6 октября	
9.30-12.30	Знакомство с профессорско-преподавательским составом института
14-17	Знакомство жителей Запада с иранской исламской философией (XII-XX вв.) Д-р Карим Моджахеда
17: 30- 19:30	Мастерская каллиграфии Д-р Исрафил Ширчи
7 октября	
9.30-12.30	Введение в исламское искусство (Воображение в исламской философии) Д-р Амир Мазияр
14-17	Иранская архитектура (Площадь Нагш-е джахан, Исфахан) Д-р Навои и д-р Рейхане Хаганпур
8 октября	
9.30-17	Теология изучения Корана Д-р Ахмед Пакатчи
9 октября	
9.30-17	Философское мышление в современном Иране Д-р Али Асгар Мослех
10 октября	
9.30-12.30	Онтология иранской художественной литературы Хасан Мирабедини Д-р Абтин Голкар
14-17	Взаимовлияние персидской и русской литератур Д-р Карими Мотакхар
11 октября	
9.30-12.30	Базар Таджриш
14-17	Персидская музыка Д-р Садри (посещение Музея музыки)
12 октября	
9.30-12.30	Современная иранская поэзия Д-р Таги Пурнамдарян
14-17	Логическая структура философии иллюминатов Д-р Сейедэ Захра Мобаллиг
17:30-19	Торжественное закрытие



بنیاد مطالعات اسلامی ابن سینا



پوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی

ایرانشناسی

Курсы иранистики для российских преподавателей востоковедения

2-12 октября 2019 г.

Тегеран,

Институт гуманитарных наук
и культурных исследований



موزه سینمای ایران



The Iranian Association of Persian Language and Literature



بنیاد سعدی
آموزش زبان فارسی در جهان



بنیاد سینمایی فارابی



موزه فارسی



موزه فارسی